

Návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024 a rozpočtový výhľad na roky 2025 a 2026

Návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024 a rozpočtový výhľad na roky 2025 a 2026 (ďalej len „návrh rozpočtu na rok 2024“) je zostavený v podmienkach zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) účinných k termínu spracovávaní materiálu.

V materiáli sú v zmysle čl.5, odseku 9 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. zapracované príjmy a výdavky vychádzajúce z tabuľky 5 prílohy Vládou SR schváleného Návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026.

Návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024 a rozpočtový výhľad na roky 2025 a 2026 v podrobnom členení je uvedený v prílohe č. 1, v metodike ESA 2010 v prílohe č. 1a a podľa ekonomickej klasifikácie v prílohe č. 2. Návrh rozpočtu výdavkov základných fondov Sociálnej poisťovne na rok 2024 a rozpočtový výhľad na roky 2025 a 2026 podľa rozpočtovej klasifikácie je uvedený v prílohe č. 3 a návrh rozpočtu správneho fondu na rok 2024 a rozpočtový výhľad na roky 2025 a 2026 je uvedený v prílohe č. 4.

I. Očakávané výsledky hospodárenia Sociálnej poisťovne v roku 2023

Príjmy Sociálnej poisťovne sa v roku 2023 očakávajú:

v tis. eur

Ukazovateľ	Rok 2023		Rozdiel 2-1
	Schválený rozpočet	Očakávaná skutočnosť	
a	1	2	3
Zdroje celkom	11 900 735	12 757 927	857 192
v tom:			
prevod z minulých rokov	1 140 422	1 050 952	-89 470
príjmy v bežnom roku	10 760 313	11 706 975	946 662
v tom:			
príjmy z bežného poistného od ekonomicky aktívneho obyvateľstva (EAO)	10 100 239	9 957 181	-143 058
poistné podľa osobitného predpisu	1 370	1 393	23
príjmy z poistného od štátu	402 398	397 036	-5 362
príjmy od Sociálnej poisťovne	4 893	4 615	-278
príjmy z pokút a penále	12 586	5 047	-7 539
príjmy z dlžného poistného	201 145	237 010	35 865
ostatné príjmy	24 136	1 092 431	1 068 295
z toho príjmy zo štátneho rozpočtu SR	0	1 060 000	1 060 000
príspevky na starobné dôchodkové sporenie (SDS) zaplatené zamestnávateľom po uplynutí 60 dní	10 282	9 293	-989
príjmy správneho fondu z príspevkov na SDS (EAO)	3 118	2 828	-290
príjmy správneho fondu z príspevkov na SDS (štát)	146	141	-5

V roku 2023 sa očakáva vyššie plnenie rozpočtu príjmov v bežnom roku o 857 192 tis. eur. Príjmy z bežného poistného od EAO sa očakávajú nižšie o 143 058 tis. eur oproti schválenému rozpočtu na rok 2023.

Predpokladá sa, že Sociálnej poisťovni bude v roku 2023 poskytnutý transfer finančných prostriedkov zo ŠR SR vo výške 1 060 000 tis. eur.

Výdavky (náklady) Sociálnej poisťovne v roku 2023 sa predpokladajú:

v tis. eur

Ukazovateľ	Rok 2023		Rozdiel 2-1
	Schválený rozpočet	Očakávaná skutočnosť	
a	1	2	3
Použitie prostriedkov celkom	11 079 439	11 861 011	781 572
v tom:			
základný fond nemocenského poistenia	1 140 737	1 062 782	-77 955
základný fond starobného poistenia	8 270 428	9 040 957	770 529
základný fond invalidného poistenia	1 069 429	1 147 887	78 458
dôchodkové poistenie spolu	9 339 857	10 188 844	848 987
základný fond úrazového poistenia , v tom:	62 779	63 282	503
- výdavky na úrazové dávky	57 244	59 068	1 824
- úhrada poistného na starobné poistenie a príspevkov na SDS za poberateľov úrazovej renty	5 535	4 214	-1 321
základný fond garančného poistenia , v tom:	32 307	32 778	471
- výdavky na dávku garančného poistenia	3 496	2 083	-1 413
- úhrada príspevkov na SDS nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na SDS	28 811	30 695	1 884
základný fond poistenia v nezamestnanosti, v tom:	284 105	270 536	-13 569
- výdavky na dávku v nezamestnanosti	264 105	262 536	-1 569
- postúpenie fin. prostriedkov, ktoré žiada príslušný orgán na výplatu podpory v čase skrátenej práce	20 000	8 000	-12 000
správny fond	219 654	242 789	23 135

Sociálna poisťovňa očakáva v roku 2023, oproti schválenému rozpočtu na rok 2023, vyššie výdavky o 781 572 tis. eur. Výrazne vyššie výdavky sa očakávajú z dôchodkového poistenia o 848 987 tis. eur (vplyv zapracovaných legislatívnych zmien).

Z hľadiska **celkového hospodárenia Sociálnej poisťovne** (vrátane prevodu prostriedkov z minulých rokov) je možné očakávať k 31. decembru 2023 v jednotlivých fondoch výsledky:

v tis. eur

Fond	Bilančný rozdiel k 31.12.2023		Rozdiel 2-1
	Schválený rozpočet	Očakávaná skutočnosť	
a	1	2	3
Základný fond nemocenského poistenia	65 000	65 000	0
Základný fond starobného poistenia	403 856	506 685	102 829
Základný fond invalidného poistenia	262 044	260 292	-1 752
Základný fond úrazového poistenia	5 000	5 000	0
Základný fond garančného poistenia	3 000	3 000	0
Základný fond poistenia v nezamestnanosti	35 000	35 000	0
Rezervný fond solidarity	0	0	0
Správny fond	42 345	16 751	-25 594
Osobitný fond	5 051	5 188	137
Spolu	821 296	896 916	75 620

Hospodárenie Sociálnej poisťovne k 31. decembru 2023 by malo skončiť bilančným rozdielom 896 916 tis. eur. Hospodárenie Sociálnej poisťovne bude v roku 2023 ovplyvňovať deficitné hospodárenie v základnom fonde nemocenského poistenia a v základnom fonde starobného poistenia. Deficit bude Sociálna poisťovňa riešiť v zmysle § 167 ods. 1 zákona o sociálnom poistení z rezervného fondu solidarity a aj z vnútorných zdrojov v zmysle § 122 ods. 4 písm. g) a § 123 ods. 2 písm. b) bod 6.

x x x

Na hospodárenie Sociálnej poisťovne má výrazný vplyv existencia starobného dôchodkového sporenia. Prehľad vybraných a postúpených príspevkov na SDS:

v tis. eur

Ukazovateľ	Rok 2023		Rozdiel 2-1
	Schválený rozpočet	Očakávaná skutočnosť	
a	1	2	3
Vybraté príspevky na SDS celkom	1 296 481	1 178 817	-117 664
v tom:			
EAO	1 237 281	1 121 769	-115 512
štát	58 558	56 405	-2 153
Sociálna poisťovňa	642	643	1
Postúpené príspevky na SDS celkom	1 322 052	1 206 566	-115 486
v tom:			
EAO	1 234 187	1 118 964	-115 223
štát	58 412	56 264	-2 148
Sociálna poisťovňa	642	643	1
uhradené príspevky zo zákl. fondu garančného poistenia	28 811	30 695	1 884

II. Návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024 a rozpočtový výhľad na roky 2025 a 2026

Príjmy Sociálnej poisťovne

Zdroje Sociálnej poisťovne sa v roku 2024 predpokladajú vo výške 13 919 423 tis. eur pri zohľadnení očakávaného prevodu zostatku finančných prostriedkov z roku 2023 vo výške 896 916 tis. eur. **Príjmy v bežnom roku** na rok 2024 sú vykvantifikované vo výške **13 022 507 tis. eur.**

Predpokladá sa, že **v roku 2024 bude Sociálnej poisťovni poskytnutý transfer finančných prostriedkov zo ŠR SR vo výške 2 800 000 tis. eur.**

V rokoch 2024 až 2026 sa príjmy Sociálnej poisťovne predpokladajú:

v tis. eur

Ukazovateľ	Návrh rozpočtu na rok 2024	Rozpočtový výhľad na	
		rok 2025	rok 2026
a	1	2	3
Zdroje celkom	13 919 423	14 785 359	15 107 532
v tom:			
prevod z minulých rokov	896 916	890 682	918 614
príjmy v bežnom roku	13 022 507	13 894 677	14 188 918
v tom:			
príjmy z bežného poistného od EAO	9 517 256	9 552 564	9 946 799
poistné podľa osobitného predpisu	1 430	1 463	1 510
príjmy z poistného od štátu	437 743	477 605	477 516
príjmy od Sociálnej poisťovne	5 020	5 463	5 944
príjmy z pokút a penále	11 803	11 803	11 803
príjmy z dlžného poistného	204 205	200 364	199 660
ostatné príjmy	2 832 443	3 632 337	3 532 165
z toho príjmy zo štátneho rozpočtu SR	2 800 000	3 600 000	3 500 000
príspevky na SDS zaplatené zamestnávateľom po uplynutí 60 dní	9 550	9 815	10 086
príjmy správneho fondu z príspevkov na SDS (EAO)	2 900	3 077	3 242
príjmy správneho fondu z príspevkov na SDS (štát)	157	186	192

Vybraté príspevky na SDS sa v rokoch 2024 až 2026 predikujú:

v tis. eur

Vybraté príspevky na SDS	Návrh rozpočtu na rok 2024	Rozpočtový výhľad na	
		rok 2025	rok 2026
a	1	2	3
Vybraté príspevky na SDS celkom	1 214 029	1 296 078	1 364 627
v tom:			
EAO	1 150 527	1 220 888	1 286 904
štát	62 803	74 429	76 895
Sociálna poisťovňa	699	761	828

Kvantifikácia príjmov Sociálnej poisťovne v roku 2024 rešpektuje tieto sadzby pre platby poistného:

Druh poistného	Sadzba poistného v %
NP	2,8; resp. 4,4
SP	18
IP	6
ÚP	0,8
GP	0,25
PvN	2, resp 1,5
RFS	4,75; resp. 2 (štát)
Osobitný fond	3

Ďalej sa pre rok 2024 vychádza z:

- ♦ priemernej miery evidovanej nezamestnanosti 6,2 %,
- ♦ priemernej mzdy v hospodárstve vo výške 1 534 eur,
- ♦ predpokladaného priemerného počtu poistencov a vymeriavacieho základu, z ktorého sa platí poistné z informačného systému jednotného výberu poistného Sociálnej poisťovne.

Príjmy z poistného od EAO v rokoch 2025 a 2026 sú stanovené indexom, ktorý sa odvíja najmä od medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve SR predikovaného IFP MF SR.

Výdavky (náklady) Sociálnej poisťovne

Celkové výdavky (náklady) Sociálnej poisťovne **na rok 2024** sa predpokladajú v sume **13 028 741 tis. eur**.

Výdavky (náklady) Sociálnej poisťovne na roky 2024 až 2026 podľa fondov sa rozpočtujú:

Ukazovateľ	Návrh rozpočtu na rok 2024	Rozpočtový výhľad na	
		rok 2025	rok 2026
a	1	2	3
Použitie prostriedkov celkom	13 028 741	13 866 745	14 141 069
v tom:			
základný fond nemocenského poistenia	1 100 022	1 107 242	1 144 751
základný fond starobného poistenia	9 989 557	10 711 723	10 932 954
základný fond invalidného poistenia	1 272 151	1 343 183	1 315 879
dôchodkové poistenie spolu	11 261 708	12 054 906	12 248 833
základný fond úrazového poistenia , v tom:	63 603	67 523	68 684
- výdavky na úrazové dávky	57 884	61 299	61 912
- úhrada poistného na starobné poistenie a príspevkov na SDS za poberateľov úrazovej renty	5 719	6 224	6 772
základný fond garančného poistenia , v tom:	32 934	33 570	34 826
- výdavky na dávku garančného poistenia	2 132	2 213	2 337
- úhrada príspevkov na SDS nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na SDS	30 802	31 357	32 489
základný fond poistenia v nezamestnanosti	453 613	520 748	544 850
- výdavky na dávku v nezamestnanosti	444 894	511 178	535 087
- postúpenie fin. prostriedkov, ktoré žiada príslušný orgán na výplatu podpory v čase skrátenej práce	8 719	9 570	9 763
správny fond	115 759	81 600	97 969
osobitný fond	1 102	1 156	1 156

Návrh rozpočtu **správneho fondu** Sociálnej poisťovne je zostavený z úpravy v informačnom systéme Štátnej pokladnice RIS, ktorú realizovalo ministerstvo financií v alternatíve „Vyrovnaný rozpočet“ s abstrahovaním zmien v Sociálnej poisťovni mimo správneho fondu, ktorý bol ponížený vo výdavkovej časti správneho fondu v rokoch 2024 až 2026 s odvolaním sa na ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti a aktualizácie makroekonomickej a daňovej prognózy.

Návrh rozpočtu v základnej štruktúre je spracovaný v nasledujúcej tabuľke:

v tis. eur

Ukazovateľ	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2025
a	1	2	3
Bežné výdavky (náklady) v tom:	115 734	81 575	97 944
- mzdy	60 523	51 227	52 840
- poisťné a príspevok do poisťovní.	23 302	19 723	20 343
- tovary a služby	26 135	4 465	18 451
- bežné transfery	5 774	6 160	6 310
Kapitálové výdavky	-	-	-
Výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami	25	25	25
Spolu výdavky (náklady) správneho fondu	115 759	81 600	97 969

Výška výdavkov na úrovni 115 759 tis. eur, aj v prípade prijatia maximálnych racionalizačných opatrení zo strany Sociálnej poisťovne absolútne nezohľadňuje jej potreby nevyhnutné na zabezpečenie finančného krytia výdavkov súvisiacich s vykonávaním sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia, výdavkov súvisiacich s plnením funkcie prístupového bodu a ďalších nákladov súvisiacich s predmetom činnosti Sociálnej poisťovne a jej základnou prevádzkou a je spôsobilá ohroziť samotné fungovanie Sociálnej poisťovne.

V oblasti ľudských zdrojov rozpočtované finančné prostriedky určujú nasledujúci vývoj:

Ukazovateľ	Merná jednotka	Očakávaná skutočnosť k 31.12 2023	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026
a		1	2	3	4
Priemerný evidenčný počet zamestnancov	osoby	5 497	5 458	5 458	5 458

Zvýšenie počtu zamestnancov v roku 2023 z 5 458 postupne na 5 497 do konca roka 2023 (zvýšenie o 39 zamestnancov), v roku 2024 až 2026 bez navýšenia počtu zamestnancov.

V prípade potreby výraznejšej úspory finančných prostriedkov správneho fondu, by sa muselo pristúpiť k radikálnemu zníženiu zamestnancov, čo by malo vplyv jednak na zníženie variabilných a časť fixných nákladov (nájomné – zníženie kapacity prenajatých priestorov a z toho vyplývajúce platby za služby – spotreba energie a iných neskladovateľných dodávok, náklady na školenie a pod.).

V dôsledku uvoľňovania počtu zamestnancov, na úsporu finančných prostriedkov správneho fondu vplývajú len **variabilné náklady** (tzn. osobné náklady, časť režijných nákladov, kancelársky materiál, obstarávanie DHM, DHIM, ochranné pracovné prostriedky, príspevky na závodné stravovanie a pod.)

Tzv. **fixné náklady** (nájomné, spotreba energií, platby za výkony pôšt a telekomunikácií, poistenie majetku Sociálnej poisťovne, poukazočné, dane a poplatky, služby zabezpečované dodávateľským spôsobom a pod.) zostávajú prakticky nemenné a vyvíjajú sa podľa vývoja cien, rozsahu vykonávanej spoločensky významnej administratívnej agendy v rámci klientely Sociálnej poisťovne a pod.

Takéto nekompromisné zníženie počtu zamestnancov v priebehu jedného kalendárneho roka, by spôsobilo spomalenie až ohrozenie prevádzkyschopnosti Sociálnej poisťovne, ktorá má v oblasti výkonu sociálneho zabezpečenia v Slovenskej republike, majoritné postavenie.

Návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2024 a rozpočtový výhľad na roky 2025 a 2026

Kvantifikácia návrhu rozpočtu kategórie tovarov a služieb na jednotlivé roky podľa rozpočtových položiek je uvedená v nasledujúcej tabuľke:

v tis. eur

Ukazovateľ	Rok 2024	Rozpočtový	výhľad na
		rok 2025	rok 2026
a	1	2	3
Tovary a služby v tom :	26 135	4 465	18 451
Cestovné náhrady	40	11	31
Energia, voda a komunikácie	9 571	1 731	7 286
Materiál	897	169	682
Dopravné	123	22	96
Rutinná a štandardná údržba	701	112	358
Nájomné	945	164	688
Služby	13 858	2 256	9 310

Z dôvodu dosiahnutia vyrovnaného rozpočtu na roky 2024 až 2026 je úplná eliminácia kapitálových výdavkov.

v tis. eur

Ukazovateľ	Rok 2024	Rozpočtový výhľad na	
		rok 2025	rok 2026
a	1	2	3
Kapitálové výdavky v tom :	-	-	-
<i>Nákup pozemkov a nehmotných aktív</i>	-	-	-
Pozemkov	-	-	-
Softvéru	-	-	-
<i>Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia</i>	-	-	-
Interiérového vybavenia	-	-	-
Výpočtovej techniky	-	-	-
Telekomunikačnej techniky	-	-	-
Prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	-	-	-
Špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia	-	-	-
<i>Nákup dopravných prostriedkov všetkých druhov</i>	-	-	-
<i>Prípravná a projektová dokumentácia</i>	-	-	-
<i>Realizácia stavieb a ich technické zhodnotenie</i>	-	-	-

Výdavky správneho fondu navrhované vo vyrovnanom rozpočte na roky 2024 až 2026 nezodpovedá vývoju tvorby správneho fondu a predloženie takéhoto návrhu rozpočtu Sociálnej poisťovne by znamenalo porušenie § 122 ods. 4 písm. a) a ods. 7 zákona č. 461/2003 Z. z. vo väzbe na porušenie povinností podľa zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov tým, že predložený návrh rozpočtu nezohľadnil vývoj reálnej výšky potreby a zdrojov.

III. Záver

Z hľadiska celkového hospodárenia Sociálnej poisťovne je možné očakávať v rokoch 2023 až 2026 výsledky:

v tis. eur

Ukazovateľ	Očakávaná skutočnosť v roku 2023	Návrh rozpočtu na rok 2024	Rozpočtový výhľad na	
			rok 2025	rok 2026
a	1	2	3	4
Zdroje celkom	12 757 927	13 919 423	14 785 359	15 107 532
Príjmy v bežnom roku	11 706 975	13 022 507	13 894 677	14 188 918
<i>z toho transfer zo ŠR SR</i>	<i>1 060 000</i>	<i>2 800 000</i>	<i>3 600 000</i>	<i>3 500 000</i>
Výdavky celkom, v tom:	11 861 011	13 028 741	13 866 745	14 141 069
výdavky poistenia	11 585 444	12 880 048	13 751 575	14 008 274
správny fond	242 789	115 759	81 600	97 969
výdavky z transakcií (úver poskytnutý z garančného fondu)	32 778	32 934	33 570	34 826
Bilančný rozdiel v bežnom roku	-154 036	-6 234	27 932	47 849
Bilančný rozdiel celkom	896 916	890 682	918 614	966 463

Hospodárenie Sociálnej poisťovne bude v rokoch 2023 až 2026 ovplyvňovať deficitné hospodárenie v základnom fonde nemocenského poistenia a v základnom fonde starobného poistenia. Deficit bude Sociálna poisťovňa riešiť v zmysle § 167 ods. 1 zákona o sociálnom poistení z rezervného fondu solidarity a aj z vnútorných zdrojov v zmysle § 122 ods. 4 písm. g) a § 123 ods. 2 písm. b) bod 6.

x x x

Predpokladá sa, že Sociálna poisťovňa postúpi príspevky na SDS v rokoch 2024 až 2026:

v tis. eur

Príspevky na SDS	Návrh rozpočtu na rok 2024	Rozpočtový výhľad na	
		rok 2025	rok 2026
a	1	2	3
Postúpené príspevky na SDS celkom	1 241 798	1 324 196	1 393 706
v tom:			
EAO	1 147 651	1 217 835	1 283 687
štát	62 646	74 243	76 702
Sociálna poisťovňa	699	761	828
uhradené príspevky zo základného fondu garančného poistenia	30 802	31 357	32 489